

Statystyki

Departament Rynku Pracy MRPiPS 19.01.2016 11.07.2017

W porównaniu do innych grup wiekowych młodzież w Polsce znajduje się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Młodzi charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową (tylko 34,3% jest aktywnych zawodowo) i niskim wskaźnikiem zatrudnienia. Pracuje tylko nieco ponad co czwarta osoba w wieku 15-24 lata (28,9%), podczas gdy w grupie 25-34 lata pracuje już 78,7%, a w grupie 35-44 lata aż 83,4%.

Młodzi są grupą najbardziej narażoną na bezrobocie. Stopa bezrobocia wg BAEL w IV kwartale 2016 r. w grupie 15-24 lata wyniosła 15,8% wobec 5,5% wśród osób w wieku 25-34 lata, 4,2% w grupie 35-44 lata i 4,4% w grupie 45 lat i więcej. Należy jednak pamiętać, że w IV kwartale 2016 r. w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. wskaźnik zatrudnienia młodych wzrósł o 2,1 p. p., a stopa bezrobocia zmalała o 4 p.p.

Według danych Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia młodzieży w maju 2017 r. wyniosła w Polsce 14,1%, czyli była blisko 3-krotnie wyższa niż zharmonizowana stopa bezrobocia ogółem (4,8%). Stopa bezrobocia młodzieży w Polsce jest niższa od średniej w Unii Europejskiej (16,9%). Trudna sytuacja na rynku pracy młodzieży jest zjawiskiem obserwowanym niemal w całej Unii Europejskiej, co nie stanowi dla nas usprawiedliwienia, ale uzasadnia konieczność podejmowania działań na rzecz poprawy sytuacji młodych ludzi.

Młodzież to grupa, którą najszybciej dotykają problemy na rynku pracy. W czasie kryzysu, w 2009 r. przy ogólnym wzroście bezrobocia o ponad 28% liczba młodych bezrobotnych zwiększyła się o blisko 40% i udział młodych w liczbie zarejestrowanych wzrósł do 22,5%. Jednak w kolejnym roku gdy sytuacja zaczęła się stabilizować wzrost liczby młodych bezrobotnych był już zdecydowanie niższy niż ogółem, a w 2011 r. przy ogólnym wzroście bezrobocia o 1,4% liczba bezrobotnych do 25 r. ż. zmniejszyła się o 2,9%. Przekłada się to na stopniowy spadek odsetka młodych do 25 r. ż. wśród zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2016 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 179,2 tys. osób do 25 roku życia oraz 363,9 tys. osób do 30 roku życia (tj. 27,3% ogółu zarejestrowanych). W przypadku osób do 25 r. ż. spadek liczby bezrobotnych w ciągu roku wyniósł 57,6 tys. osób tj. 24,3%.

Spadek liczby bezrobotnych wynikał z widocznego ożywienia na rynku pracy, które przejawiało się przede wszystkim wyższą liczbą ofert pracy jakimi dysponowały urzędy pracy. Liczba ofert pracy zgłoszona przez pracodawców do urzędów pracy od stycznia do grudnia 2016 r. wyniosła 1 200,4 tys., i w porównaniu do analogicznego okresu 2015 roku wzrosła o 160,4 tys., czyli o 15,4%. Pracodawcy zgłosili również 224 tys. ofert stażu pracy, tj. o 1,0% mniej niż w okresie 12 miesięcy 2014 r. Oferty stażu stanowiły 18,7% wszystkich ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w okresie styczeń-grudzień 2016 r.

Warto dodać, że symptomem poprawy sytuacji na rynku pracy jest również wzrost liczby wolnych niesubsydiowanych miejsc pracy, (w 2016 r. wzrost wyniósł 20,9%). W efekcie tego oferty pracy subsydiowanej stanowiły 32,5% ofert jakimi dysponowały urzędy pracy, podczas gdy w latach 2009-2010 było to ponad 53%.

W 2016 r. z aktywnych programów rynku pracy skorzystało 265,8 tys. osób do 30 r. ż., w tym z nowych form aktywizacji skorzystało 24 tys. osób (52% ogółu bezrobotnych, którzy skorzystali z nowych form). Dużym zainteresowaniem młodych cieszą się bony – w 2016 r. 3,4 tys. młodych do 30 r. ż. rozpoczęło staż w ramach bonu stażowego, 10,1 tys. podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 4,7 tys. rozpoczęło szkolenie w ramach bonu szkoleniowego, 1,3 tys. osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego, a 190 młodych bezrobotnych podjęło działalność gospodarczą w ramach bonu na zasiedlenie.

Znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła również ułatwienia w podejmowaniu zatrudnienia poprzez refundację składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r. ż. podejmujących pierwszą pracę (w 2016 r. 384 osoby do 30 r. ż. skorzystały z tej formy pomocy oraz zwolniła pracodawców z obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnione osoby w wieku do 30 r. ż.

Trudna sytuacja na rynku pracy osób młodych często wiązana bywa z brakiem doświadczenia zawodowego oraz niedopasowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Coraz większa część młodych ludzi w celu zwiększenia możliwości znalezienia odpowiedniej pracy decyduje się na podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych zdobywając wyższe wykształcenie, a w jego trakcie odbywając staże, praktyki, czy podejmując pracę. Sprzyja temu dynamiczny rozwój szkolnictwa, przede wszystkim wyższego, co spowodowało, że na przestrzeni ostatnich 20 lat liczba studentów wzrosła ponad czterokrotnie. W roku akademickim 2013/2014 w 438 szkołach wyższych kształciło się 1 549,9 tys. osób, podczas gdy w roku szkolnym 1990/1991 było to niewiele ponad 400 tys. osób. Współczynnik skolaryzacji brutto wzrósł w tym czasie z 12,9% do 49,2%.